

rudniška četrtinka

glasilo četrtne skupnosti Rudnik, MOL

letnik XIX • številka 1 • april 2022 • naklada 5400 izvodov

- **Uresničeni projekti**
- **Brezplačne vrečke za bio odpadke za naše krajanje**
- **Župan, naš krajan**

ISSN 2712-2425

9 772712 242009

Uvodnik

Pomlad je čas novih začetkov in novega življenja. Zelo pogosto je to tudi čas, ko se poslovimo od starega in damo priložnost novemu. Dajmo letošnjo pomlad priložnost malim dejanjem, ki lahko, če se jih lotimo vsi, obrodijo bogate sadove. Zato smo se v tokratni številki v veliki meri posvetili prav temam, ki naš svet delajo boljši in lepši.

Na naslovnici si lahko ogledate vesele obraze prostovoljnih gasilcev iz PGD Barje. 100 let se že odzivajo na klice ljudi v stiski v zameno za zahvalo, stisk roke in za občutek, da so naredili nekaj dobrega.

Dobro delo lahko storimo tudi sami z malo gesto kot je pravilno odlaganje bioloških odpadkov. V četrtni skupnosti želimo k odgovornemu odnosu do okolja vzpodbuditi čim več ljudi, prav zato smo se odločili, da bomo za krajane nabavili razgradljive vrečke za bio odpadke, ki jih boste lahko krajani brezplačno prevzeli v prostorih četrtne skupnosti ali pa na dogodkih, kjer bomo postavili stojnico. O teh vas bomo sproti obveščali na fb strani ČS Rudnik.

Naše okolje lahko polepša tudi ptičja krmilnica ali klopca pod krošnjo drevesa. Dobro si oglejte seznam malih del za letošnje leto in nam predlagajte prostor, ki bi ga lahko obogatili.

O tem, kako pomemben je odnos do okolja, v katerem bivamo, je v intervjuju spregovoril tudi eden najbolj znanih krajanov iz ČS Rudnik, župan Zoran Janković. Ki je med drugim v pogovoru povedal tudi, kakšne večje projekte si lahko obetamo pri nas.

Posvetite se tudi poročilu o delu v četrtni skupnosti, zagotovo boste med številnimi uresničenimi projekti prepoznali trud, ki ga vsi skupaj vlagamo v to, da bi zvišali kakovost bivanja v razgibani skupnosti, ki se razprostira med Golovcem in barjanskimi travniki. Kjer pa se morda skriva tudi kak namig za aktiven sprehod ali pa ozelenitev domačega dvorišča, balkona ali hiše. Narava je naš največji navdih in naša najboljša učiteljica. Ne jemljimo je za samoumevno in z malimi in velikimi dejanji poskrbimo za to, da bo tudi generacijam za nami postregla z lepimi razgledi, čistim zrakom in vodami, rodovitno prstjo in prostorom, kjer bodo tudi naši zanamci lahko varno zasedrali svoje korenine.

Maruša Penzeš

KAZALO

UVOD	2
NOVICE ČETRTRNE SKUPNOSTI	3
BIOLOŠKI ODPADKI	5
MALA DELA	7
BREZPLAČNE VREČKE ZA BIO ODPADKE	7
100 LET GASILSTVA NA BARJU	9
INTERVJU: ZORAN JANKOVIČ	12
OŠ OSKARJA KOVAČIČ	14
VRTEC GALJEVICA	15
SEZONA VRTNARJENJA	16
NOVICE IN VABILA	17

RUDNIŠKO ČETRTRINKO SO ZA VAS PRIPRAVILI

Izdajatelj: Mestna občina Ljubljana, Četrtna skupnost Rudnik, Pot k ribniku 20, 1000 Ljubljana, Tel.: 01 428-03-45, Faks: 01 306-12-06, e-pošta: rudniska.cetrtrinka@gmail.com, www.rudniskacetrtrinka.si

Najdete nas tudi na facebooku pod Četrtna skupnost Rudnik.

Uredniški odbor: Maruša Penzeš (urednica), Katarina Juvanc Šinkovec, Silvica Erlih, Aliana Moscatello, Urška Marzidovšek.

Številka izdaje: Letnik XIX, številka 1, april 2022

Naklada: 5400 izvodov.

Glasilo prejmejo vsa gospodinjstva v Četrtni skupnosti Rudnik, MOL, brezplačno.

Rudniška četrtinka, glasilo Četrtrne skupnosti Rudnik, je vpisana v razvid medijev, ki ga vodi pristojno ministrstvo Republike Slovenije, pod zaporedno številko 779.

Besedila niso lektorirana.

Naslovnica: 100 let PGD Barje

Novice iz Četrtrne skupnosti Rudnik

Sanacija vodnega in suhega zadrževalnika na Rakovniku

Se morda še spominjate, kako ste se na bajerju na Rakovniku drsali ali v prijetni poletni senci preživljali tam počitniške dneve? Zadnja leta je bil pogled na nekoč velik in lep bajer precej bolj žalosten, zadrževanje ob njem pa nič kaj prijetno. Odlaganje smeti nerednih obiskovalcev pa je povzročilo dodatno kopičenje nesnage v naravi.

Tokrat govorimo o, pogovorno t. i., spodnjem velikem bajerju oz. zadrževalniku in o suhem zadrževalniku. Na Rakovniku imamo namreč tri bajerje, v katerih je voda in en suhi bajer. Če ob koncu nogometnega igrišča, po cesti nadaljujemo naravnost, pridemo do bajerja, ki ga najstarejši domačini poznajo kot Mokri bajer. Generacije, ki so obiskovale bajerje v 70-ih in 80-ih letih prejšnjega stoletja, pa ga poznajo kot zgornji bajer ali tudi Žerjavov.

Mokri zadrževalnik ali Veliki bajer

Suhi zadrževalnik bajer

Če ob koncu nogometnega igrišča zavijete levo, vas pot vodi ob suhem zadrževalniku.

V njem je bila še v začetku 70-ih let voda, nato pa je bil narejen zgornji zadrževalnik, Veliki bajer. Nad njim je še en bajer, imenovan Mali bajer.

Veliki bajer je naš pomemben vodni zadrževalnik, skupaj s suhim zadrževalnikom predstavlja protipoplavno zaščito na tem območju. Zamuljen, zaraščen in plitek zadrževalnik je bil neprijeten na pogled, neustrezen za življenje živali in rastlin in tak, kot je bil, ni več nudil poplavne varnosti, saj je imelo vodno telo protipoplavnega zadrževalnika le še eno petino potrebne prostornine.

V bajerju so pred sanacijo večinoma domovale invazivne, tuje-roodne vrste živali, ki jih je bilo potrebno odstraniti. Iz bajerja so odstranili okrog tisoč kubičnih metrov mulja, poglobili so odtok ter izvedli sanacijo nasipa in iztoka. S temi ukrepi je zopet zagotovljena poplavna varnost na tem območju.

Z odstranitvijo invazivnih, tujerodnih vrst živali in s krajšim pomolom, kjer so pustili obstoječo vodno vegetacijo, postaja Veliki bajer vzorčen primer vodnega okolja, kjer se bo v okviru naravovarstvenih ukrepov spodbujal razvoj dvoživk.

Očiščen bajer z urejeno brežino dobiva vedno lepšo podobo za sprehajalce in obiskovalce, ki prihajajo sem uživati mir in lepoto. Prepričani smo, da bo pomladna ozelenitev prinesla še tisti del, ki trenutno še manjka, zelen in prijeten ambient.

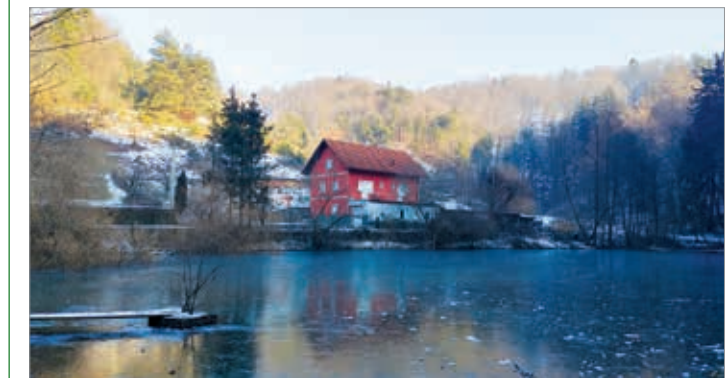
Vstopite na Golovec na Rakovniku ter se sprehodite po zele-

Mali bajer

Veliki bajer pred sanacijo

Mokri bajer

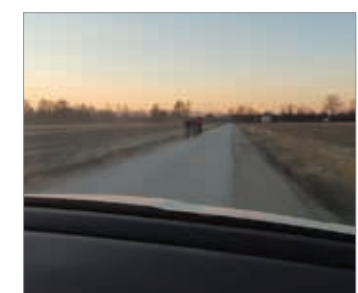
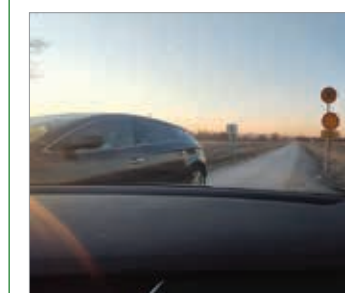
nem koticu sredi mesta, ki je s projektom URBforDAN dobil zares prijazno in lepo podobo.

Črnovaška cesta

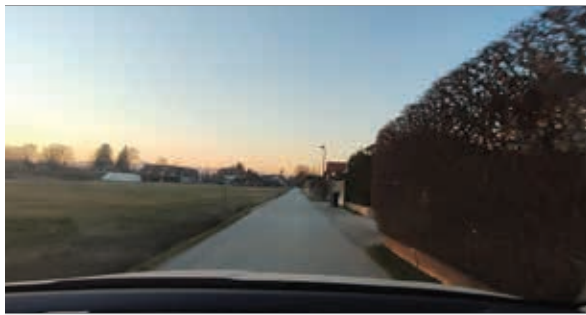
Dela na trenutno največjem projektu pri nas, ureditvi kanalizacije in rekonstrukciji ceste v Črni vasi, potekajo po načrtih. Prvi del bo kmalu dobil novo podobo. Z novo kanalizacijo, drugimi komunalnimi vodi ter cesto s kolesarsko stezo in pločnikom. A do zaključka del na celotni trasi bo preteklo še nekaj časa. Kljub zadovoljstvu, da je obnova v teku, so se in se bodo pojavljale tudi neprijetnosti, ki jih prinese vsako gradbišče. V času, ko si

Obvoz za stanovalce iz smeri lžanske ceste

Srečevanje na ozki cesti je nevarno za zdrse v jarek, nevarno za kolesarje in pešce.

Dovozi k hišam so postali izogibalščiča

želimo vsi najhitreje in najbolj udobno priti do cilja, najbolj izstopajo ovire v prometu.

Cesta skozi Črno vas je dnevno zelo obremenjena tranzitna cesta, saj je ena od glavnih povezovalnih cest Podpeči z Ljubljano. Ureditev obvoza je že od začetka zapora kar velik problem za vse uporabnike, predvsem za domačine. Nekaj je k temu dodala tudi pomanjkljiva prometna signalizacija, ki je označevala obvoz. Ta je bil ponekod nekoliko premalo domišljeno postavljen, prometni znaki pa so nemalokrat pristali tudi v jarkih; nekaj zaradi slabe postavitve, včasih pa tudi zaradi vandalizma. Žal tranzitni vozniki niso upoštevali, da je obvoz, speljan po štradonih in ozkih barjanskih poteh, namenjen le domačinom. Tako so po ozkih poteh, ki so namenjene le stanovalcem ulic in pešcem, med katerimi so tudi šolarji, kljub prepovedi, vozili vsi, včasih tudi avtobusi. Zaradi ozkega vozišča, ki ni namenjen takemu prometu, so se vozili in se umikali tudi po dovozihih in dvoriščih. Kar nekaj primerov je bilo, ko so vozila, še največkrat zaradi neprimerne hitrosti vožnje, pristala tudi v obcestnih jarkih; predvsem pozimi, ko odmaknjen sneg na robu vozišča predstavlja lažno varnost širine poti. Kasneje se je stanje nekoliko izboljšalo, ker se je število tranzitnih potovanj zmanjšalo.

Črna vas med gradnjo kanalizacije

Vsako gradbišče, predvsem tako obsežno kot je v Črni vasi, vedno spremlja veliko neprijetnosti in včasih tudi ostre besede in dejanja. A z dobro voljo in upoštevanjem predlogov domačinov, ki poznajo teren, s pripravljenostjo na pogovore in s prilaganjem vseh deležnikov, se je vedno našla rešitev.

Da bi bolje spoznali obsežnost gradbišča in nevšečnosti, ki ga spremljajo, smo se v spremstvu policista s Policijske postaje Vič, ki je bila od začetka del velikokrat poklicana na intervencijo, zapeljali po obvozu in po gradbišču. Videli smo, da je gradnja obnove ceste v fizično tako močno omejenem prostoru zares izredno zahtevno delo, ki ga preprosto povedano, ni mogoče izvajati brez večjih motenj za uporabnike te ceste. Domačini to razumejo in se temu primerno tudi odzivajo. Čeprav se je število tranzitnih voženj, ki jih na takem gradbišču naj sploh ne bi bilo,

v zadnjem času zmanjšalo, jih je še vedno preveč. **Policija zato poziva vse krajanke, ki ne živijo na tem delu četrtne skupnosti, in prebivalce krajev v sosednjih občinah, naj nujno upoštevajo začasne prepovedi.**

S tem, ko bomo pustili barjanske obvozne poti le stanovalcem, bomo pokazali spoštovanje do njih in prispevali tudi k ohranitvi naravnega okolja Ljubljanskega barja, saj te poti niso namenjene množičnemu motornemu prometu.

Priboljški za otroke in predpraznična obdaritev otrok

Čeprav je že pomlad, ne moremo prezreti dveh aktivnosti, ki sta pri nas stalnica ob koncu koledarskega leta. Ena od njih je Zbiranje priboljškov za otroke, ki ga novembra pripravljajo v Vrtcu Galjevica in OŠ Oskarja Kovačiča, za delitev pa poskrbimo v ČS Rudnik. Letos je bilo pripravljenih 58 paketov, kar je več kot pretekla leta. In žal smo letos prvič, odkar se zbira in deli priboljške za otroke pri nas, popolnoma vse priboljške razdelili že pri nas. Dobili smo tudi nekaj zahval in povratnih informacij prejemnikov, ki so sporočili, da so nad vsebino in količino zelo prijetno presenečeni.

Slogan akcije Ljubljana, mesto solidarnosti pravi, da Lepo dejanje najlepše mesto najde. Mi pa dodajamo, da je tokrat to najlepše mesto pri otrocih, ki so jim vaše majhne pozornosti polepšale dneve. Hvala vsem, ki ste prispevali priboljške!

Ker so najmlajši otroci že drugo leto zapored ostali brez Pravljirnega decembra, smo tudi letos s sodelovanjem Konjerejskega društva Barje pripravili obdarovanje s konjsko vprego. Tako smo našim najmlajšim pripeljali darila, ki so jih v ČS Rudnik pustili dobri možje, kar v vrtec in šolo!

Zbrani priboljški

Ustvarjalne delavnice

Zdi se nam, da so zadnji dve leti, v katerih nas življenje neusmiljeno premetava iz ene krute realnosti v drugo, brezplačne ustvarjalne delavnice, ki jih za ČS Rudnik izvaja Poligilda, društvo ustvarjalcev, postale še bolj priljubljene. Čeprav je bilo pravo druženje onemogočeno, so se članice društva hitro organizirale in začele delavnice izvajati prek spleta. Obisk je ves čas velik, saj pri spletni izvedbi niso omejene z mesti udeleženk, vedno pa poskrbijo tudi, da prijavljene krajanke pravočasno prejmejo ustrezen material. Kljub velikemu obisku prek spleta so se odločile, da z aprilom izvajanje delavnic preselijo tudi nazaj v dvorano, saj se zavedajo, da je sproščeno druženje ob ustvarjanju prav tako pomembno kot končni izdelek sam.

Začasno se zaradi pričakovane obnove stare barjanske šole selijo na Pot k ribniku 20, kjer naj bi se zaradi specifičnosti potrebnega orodja izvedla že aprilski delavnica. A še vedno bo ostala možnost izvedbe tudi prek spleta, odvisno od interesa in želja prijavljenih, čemur bodo vsakokrat prilagodile tudi izvedbo. Na spletni strani www.rudniskacetrinka.si preverite, kdaj in kje se jim lahko pridružite!

Priprava KJŠ

Četrtna skupnost Rudnik
Mestna občina Ljubljana

program brezplačnih delavnic ČS Rudnik

POLIGILDA
DRUŠTVO USTVARJALCEV
poligilda.slo@gmail.com
ČS Rudnik: 01 428 03 45

USTVARJALNE DELAVNICE

POMLAD 2022

Dobrodošli, da z nami delite ustvarjalne trenutke, da se pod našim vodstvom zatopite v kreativno delo in se prepričate (ali pa vas prepričamo mi), da znate, da zmorete, da ste ustvarjalni in da si lahko privoščite občasno uro brez misli na vsakdan! Delavnice so namenjene odraslim in večjim otrokom v spremstvu odraslih.

21. april
POLETNA MODA
Zapestnica
- prepletanje z žico -

26. maj
ZA SPOMINE
Mini beležka
- papir -

Delavnice bodo izvedene v živo in/ali prek ZOOM-a. Obvezne prijave na delavnico do torka pred delavnico do 12h! V primeru nepredvidenih zapletov ali preprek bomo sporočili nov datum.

Biološki odpadki

V ČS Rudnik želimo ravnati čim bolj trajnostno in okolju prijazno. Da bodo naše odločitve pri ravnanju z odpadki res naravi prijazne, smo za strokovno mnenje o tem vprašali Javno podjetje Voka Snaga. Njihovi odgovori so nam pojasnili pomen uporabe biorazgradljivih vrečk za organske odpadke. Žal opažamo, da je ta vrsta odpadkov odložena v ustrezne zabojnike, vendar najpogosteje v navadnih plastičnih vrečkah.

Kako vpliva na nadaljnje procesiranje organskih odpadkov embalaža, v kateri so ti odvrženi?

Čeprav dosegamo izvrstne rezultate pri ločevanju odpadkov, se še vedno pojavljajo nekatere tipične napake pri razvrščanju odpadkov. Pogost primer je odlaganje bioloških odpadkov v plastičnih vrečkah, ker je to za občane bolj udobno. Prisotnost plastičnih vrečk in drugih nečistoč med biološkimi odpadki vpliva na proces njihove obdelave.

Kakšna je razlika v postopku procesiranja, če so organski odpadki odloženi v zabojnik v biorazgradljivi vrečki ali pa v navadni plastični vrečki? Ali embalaža, v kateri so odloženi organski odpadki vpliva na višino stroška za odvoz odpadkov?

Občane usmerjamo, da biološke odpadke odlagajo v biorazgradljivih vrečkah. Vsekakor za to ni potreben nakup posebnih vrečk, uporabimo lahko tudi papirnate vrečke od kruha ali papirnate brisačke. Prisotnost plastičnih vrečk in drugih nečistoč med biološkimi odpadki vpliva na proces njihove obdelave (mašijo sita, ovirajo mikrobiološke procese ...), pa tudi na kakovost komposta, ki nastane kot produkt obdelave ločeno zbranih bioloških odpadkov. Pri procesu obdelave bioloških odpadkov uporabljamo visoko tehnologijo, zato večino nečistoč lahko odstranimo, kar pa seveda vpliva na strošek storitve, ki jo nenazadnje plačajo občani z mesečno položnico.

Kakšen je trend gibanja količine odpadkov na gospodinjstvo?

Kakšen delež odpadkov predstavljajo organski odpadki?

Količina zbranih komunalnih odpadkov iz gospodinjstev se iz leta v leto povečuje, predvsem zaradi gospodarske rasti in izrazito potrošniško usmerjene družbe. Izjemoma je bila zbrana količina odpadkov v letu 2020 nižja od načrtovane, in sicer zaradi epidemioloških razmer, pri čemer pa smo neglede na to zaznali več zbranih bioloških odpadkov. Se pa vzporedno povečuje tudi delež ločeno zbranih odpadkov, pri čemer smo v Ljubljani in še v desetih primestnih občinah, kjer za zbiranje odpadkov skrbi JP VOKA SNAGA, leta 2020 dosegli kar 69,5% ločeno zbranih odpadkov. Posledično upada količina zbranega preostanka odpadkov.

Kaj nastane iz naših organskih odpadkov?

Ločeno zbrane biološke odpadke v RCERO Ljubljana razgradimo s podobnimi postopki, kot se dogajajo v naravi, le da je ta proces tu veliko hitrejši in brez prisotnosti zraka. Pri procesu anaerobne fermentacije nastaja plin za proizvodnjo elektrike in toplote. Biomaso zatem ožamemo, prezračimo in zorimo, da iz nje nastane kompost.

Rastko je kompost prvega kakovostnega razreda, ki ga pridelujemo v RCERO Ljubljana iz ločeno zbranih bioloških odpadkov in zelenega odreza. Je stoodstotno organsko gnojilo in ne vsebuje kaljivih semen plevela, zato je zelo primeren za presajanje lončnic, pripravo vrtov in zasajanja dreves.

Kako zmanjšati količino odpadkov v gospodinjstvu?

Naključen zabojnik na ulici razkrije, da med odpadki pristane veliko hrane - kruh, pekovski izdelki, mlečni izdelki ter sadje in zelenjava - predvsem zato, ker porabe hrane ne načrtujemo, kupimo in pripravimo več hrane kot je potrebujemo, ostankov pa ne znamo s pridom izkoristiti. Da kupljeni izdelki zdržijo dlje, je pomembno, da jih pravilno shranimo.

Za odpadke na splošno pa velja, da si že pred nakupom postavite naslednja ključna vprašanja: Ali ta izdelek res potrebujete? Ali ga morate nujno kupiti in imeti? Ali si ga lahko izposodite? Ali ga lahko najamete? Ali ga lahko delite? Ali lahko kupite rabljenega? Pomembno je tudi, da izbiramo izdelke iz kakovostnih materialov in z daljšo življenjsko dobo. Če pa nečesa ne potrebujemo več, lahko predmete, kot so električni in elektronski izdelki, športna oprema, pohištvo, izdelki za otroke, igrače, oblačila ipd. namenite ponovni uporabi.

Kako organski odpadki, odloženi v mešane, vplivajo na proces obdelave mešanih odpadkov?

Pri enem izmed vprašanj smo postopek predelave ločeno zbra-

Kaj (in česa ne) zbiramo v zabojnikih za biološke odpadke?

V rjave zabojnike odlagamo kuhinjske odpadke in zeleni vrtni odpad. To so zelenjavni in sadni odpadki vseh vrst, jajčne lupine, kavna usedlina in filter vrečke, pokvarjeni prehranski izdelki, ostanki hrane, papirnati robčki, brisače in papirnate vrečke, vejevje, trava in listje, rože in plevel, strelja malih rastlinojedih živali.

V zabojnike za biološke odpadke pa ne sodijo cigaretni ogorki, kosti, plenice in higienski vložki, mačji pesek, žvečilni gumiji, pluta (odlagamo jih med preostale odpadke), tekstil, usnje, gume (odpeljemo jih v zbirni center), zdravila, kemikalije, maščobe ali odpadno kuhinjsko olje (spadajo med nevarne odpadke) in poginule živali.

Kako odlagamo?

Najbolje je, da biološke odpadke zbiramo v papirnatih, biorazgradljivih polietilenskih ali pa biorazgradljivih vrečkah iz koruznega (ali drugega rastlinskega) škroba. Ker pod vplivom toplote in svetlobe 100-odstotno razpadejo, odpadke lahko v rjav zabojnik odvržemo skupaj z vrečko. Listje, plevel in druge vrtno odpadke neposredno odložimo v rjav zabojnik. Jedilno olje, ki smo ga uporabili za cvrtje, jedilno mast ipd. zbiramo v posebni posodi, ki jo oddamo v zbirnem centru ali v premični zbiralnici, ki po vnaprej določenem urniku stoji na različnih lokacijah v Ljubljani in primestnih občinah.

nih bioloških odpadkov že pojasnili. Biološke odpadke pa najdemo tudi v zabojniku za preostanek odpadkov. Teh bioloških odpadkov ne moremo predelati popolnoma na enak način, kot ločeno zbrane, saj so pomešani z drugimi odpadki, zato iz njih ne pridobivamo komposta. Pravilno pa je, da v zabojniku za preostanek pristanejo odpadki, kot so iztrebki, kosti in kadavri, ker zaradi svojih lastnosti niso primerni za predelavo v kompost. Te odpadke vseeno izločimo iz preostanka odpadkov s posebno tehnologijo sejanja in zanje uporabimo del prej opisanega procesa, in sicer anaerobno fermentacijo za pridobivanje plina (z njim pa električne energije in toplote), končni produkt pa uporabijo objekti za energijsko izrabo.

Marsikdo odloži biološke odpadke v tanki plastični vrečki iz oddelka za sadje in zelenjavo. So te vrečke manjše zlo? Ali povzročajo v procesu obdelave biološko razgradljivih odpadkov več škode?

Vsi odpadki, ki niso biorazgradljivi, pri procesu obdelave teh odpadkov povzročajo motnje in vplivajo na kakovost končnega produkta.

V dobro narave upamo, da nas bodo strokovni odgovori o smiselnosti uporabe biorazgradljivih vrečk za organske odpadke opogumili za pravilno ravnanje na tem področju.

Plastika nima domovinske pravice v zabojniku za organske odpadke.

Odgovore na naša vprašanja je posredovala Vanja Fabjan, vodja projektov pri Voka Snaga

Izboljšajte okolje, v katerem bivate

Klopca ob sprehajalni poti, pokošena trava, koš za smeti ... To so te male stvari, ki okolje, v katerem bivamo, delajo lepše, prijaznejše, priročajnejše, zabavnejše. In to so ti mali gradniki udobnega bivanja, ki jih lahko prispevate tudi vi, naši krajanji. Četrtni skupnosti vsako leto oblikujejo načrt manjših del, ki se nanašajo na ureditev in vzdrževanje objektov javne komunalne infrastrukture in se izvedejo prek pristojnih organov mestne uprave. V preteklih letih smo tako že postavili igrala na otroška igrišča, poskrbeli za postavitev novih klopi, uredili dostope za gibalno ovirane, vzdrževali zelenice in otroška igrišča, postavili nove fitnes naprave na prostem, sanirali pešpoti in makadamske poti, obnovili mostičke, uredili parcele za varno pot v šolo ipd.

AKCIJA ZA LEPO LJUBLJANO – Brezplačne vrečke za bio odpadke

V Ljubljani vsako leto med 22. marcem in 22. aprilom potekajo različne čistilne akcije. V Četrtni skupnosti Rudnik smo se letos odločili, da poleg tradicionalnih čistilnih akcij, ki jih izvajajo društva, zavodi in posamezniki, organiziramo tudi nekoliko drugačne aktivnosti.

Krajane želimo spodbuditi k pravilnemu odlaganju bio odpadkov v rjave zabojnike. Zato smo Zato lahko vsi, ki vas to zanima, brezplačne vrečke prevzamete v propstorih ČS Rudnik. Za prevzem predhodno pokličite 01 428 03 45 ali pišite na mol.rudnik@ljubljanasi.si.

Za letošnje leto smo že oblikovali seznam, ki pa čaka na vas, da nam predlagate lokacije, za katere menite, da potrebujejo osvežitve ali obogatitev. Predloge zbiramo na mol.rudnik@ljubljanasi.si ali telefonski številki 01 428 03 45 in veseli bomo vsakega namiga. Oglasite pa se nam tudi s kakšnim predlogom, ki ga ni na seznamu, a ga bomo v četrtini skupnosti z veseljem preučili in obravnavali ločeno od že sprejetega načrta.

Načrt malih del

Pred vami je načrt. Ozrite se okoli sebe in predlagajte lokacije:

- strojna in ročna košnja trave na ravnini ter čiščenje pokošene trave 4 x na leto v izmeri 3377 m²,
- obrezovanje grmovnic s čiščenjem in odvozom (invazivne rastline) 4 x na leto v izmeri 300 m²,
- postavitev 3 klopic,
- postavitev 3 košev z zaščito proti pticam in praznjenje košev
- postavitev gnezdilnic za ptice,
- postavitev vzmetenega in statičnega otroškega igrala.

100 LET GASILSTVA NA BARJU

Jeseni leta 1922 sta se Ivan Vrbinc in Jože Kadunc z željo po ustanovitvi gasilskega društva obrnila na šolskega nadučitelja Tita Grčarja. Ta je sklical posestnike iz vseh krajev Barja, ki so odločili, da se ustanovi gasilsko društvo na Barju. Že 1. oktobra istega leta je bil sklican ustanovni občni zbor v šoli na Barju, novembra pa so iz Ljubljane pripeljali še požarno brizgalno. Na proslavi je načelnik ljubljanskega gasilskega društva tovariš Janko Hojan spregovoril o pomenu prostovoljnega gasilskega društva na Barju. Ognjeni krst je društvo doživelo 16. decembra, ko je zagorela mrva na podstrešju na lžanski cesti pri Petkovšku. Pri intervenciji je sodelovalo 18 gasilcev. Prva veselica društva in obenem prvo srečanje krajanov na Barju je potekala v nedeljo 13. maja 1923.

Oče barjanskih gasilcev Ivan Vrbinc je kot idejni vodja in ustanovitelj društva najbolj zaslužen član za obstoj in delovanje barjanskega gasilskega društva. Tradicija prostovoljnega gasilstva je v družini Vrbinc močno zasidrana in ostaja neomajna in vseh naslednjih generacijah.

Člani so si zaželeli svoj dom in svojo godbo. Franc Svetek je sestavil skico, ni pa še bilo odločeno o lokaciji za gradnjo doma. Večinsko mnenje je bilo, da bi dom stal v bližini šole in tako v središču Barja, vendar ni bilo mogoče pridobiti zemljišča na tem območju. Leta 1928 je društvo pridobilo moderno motorno brizgalno, leta 1929 pa se je začelo s postavitvijo doma na Vrbinčevi posesti, kjer stoji še danes. Barjanski gasilski dom je postal druga javna stavba na celotnem območju Barja in septembra leta 1930 ga je blagoslovil Fran Saleški Finžgar. Slavje je otvoril sprevod, ki se je sestavil pred gostilno Češnovar na Dolenjski cesti. V paradi so bila sosednja gasilska društva, narodne noše in občinstvo. Na čelu sprevoda je igrala delavska godba. Parada se je pomikala po Dolenjski in Peruzzijski cesti in nato zavila na Barje pred gasilski dom, ki je bil dogodku primerno okrašen. Molitve so bile v slovenskem jeziku, kar je bilo povsem novo in je na občinstvo napravilo velik vtis. Društvo je leta 1930 ustanovilo tudi prvo naraščajniško desetino v Sloveniji, ki je na proslavi prikazala vajo gašenja požara, kar je goste navdušilo.

Leta 1931 je občni zbor prvič potekal v novozgrajenem gasilskem domu, leta 1932 pa so člani praznovali 10. obletnico delovanja društva. Maja leta 1934 je Fran Saleški Finžgar blagoslovil še prvo gasilsko vozilo znamke Chevrolet. V teh letih je delovala dramska skupina, leta 1935 pa je bil ustanovljen tudi tamburaški zbor. Društvo je leta 1937 kupilo novo gasilsko vozilo znamke Oakland. Člani so se leta 1939 udeležili gasilskega kongresa. V sprevodu je sodelovala ženska desetina in člani z orodjem, nastopali pa so tudi s samaritanskimi vajami.

Leta 1941 se je izvršila še ena župna vaja, potem pa se je delovanje društva podredilo zahtevam OF. Obležja ob 20. obletnici praznovanja društva leta 1942 ni bilo, ker je Italijanski okupator društvo razpustil in mnogo članov odgnal v internacijo na Rab, nekaj pa jih je odšlo v partizane. Pobrli so gasilsko orodje in ga odpeljali v mestni dom. Ivan Vrbinc je leta 1943 stopil v stik s takratnim poveljnikom poklicnih gasilcev Francem Dolencem, da bi pridobil dovoljenje za obnovo gasilskega društva, gasilski dom pa so zasedli Nemci. Leta 1944 je bilo v društvo včlanjenih 36 članov, 23 članic in 26 naraščajnikov, vodil pa ga je poveljnik z dovoljenjem oblasti.

V letu 1946 je bilo s strani članov društva opravljenih preko 7000 udarniških ur za izgradnjo nove in lepše domovine. Kul-

turna sekcija je pod vodstvom Dušana Acetta pripravila osem kulturnih prireditev, ustanovljen pa je bil tudi moški in ženski pevski zbor. Društvo je ob 25. obletnici delovanja pripravilo kulturni dogodek in propagandni nastop, kjer so člani prikazali svoje veščine in spretnosti. Prireditve se je udeležilo mnogo članov drugih društev in visokih gasilskih funkcionarjev.

Leta 1948 je bilo ustanovljeno rajonsko gasilsko društvo Rakovnik – Vič, pod predsednikom Francem Dovčem in poveljnikom Jernejem Čertancem. Leta 1949 sta društvo sestavljali četi Barje in Rudnik, katerih člani so bili izvoljeni v odbor celotnega društva, leta 1951 pa je vsaka četa volila svoje predstavnike. Barjanska četa je postala republiški prvak in za nagrado prejela agregat, 5 sesalnih cevi in 10 moških paradnih in delovnih oblek ter čevljev.

Ob 30. obletnici humanega delovanja društva leta 1952 je po svečanem sprevodu potekala veselica, na kateri se je društvo predstavilo z nastopom mladine in vajo. Na tekmovanju mestne gasilske zveze je četa že tretjič zapored dosegla 1. mesto in v trajno last pridobila prehodno zastavico. Društvo je leta 1953 kupilo gasilsko vozilo, ki je bilo preurejeno v cisterno.

Vabljeni k brezplačnim rekreativnim programom in dogodkom, ki jih v sodelovanju s športnimi društvi pripravljamo v projektu Razgibajmo Ljubljano:

tekaške vadbe, vadbe nordijske hoje, vadbe na otokih športa, vadbe na zunanjih namiznoteniških mizah, pohodniške akcije, tečaj varnega gibanja v gorah za turne smučarje, Cooperjev tekaški preizkus, meritve osnovnih telesnih sposobnosti na testiranjih SLOfit ter s pomočjo hoje na dva kilometra, kolesarski tečaji in delavnice, predstavitev športnih in gibalnih programov.

Brezplačna rekreacija in dogodki v ČS Rudnik:

Vadba na Otoku športa PST Jurčkova cesta: vsak torek ob 7.00 uri

Vadba 1000 gibov z Društvom Šola zdravja na Livadi: vsak dan ob 7.30 uri

Vodene gorsko kolesarske ture po Golovcu s ŠD Golovec trails: vsak četrtek ob 17h

Vadba na zunanjih namiznoteniških mizah pred dvorano Krim: sredo, 20. april od 17.30 - 19h

Pohod po Ljubljanskem barju s TD Barje: sobota, 21. maj

Tekmovanje četrtinskih skupnosti v velikih kanujih na Ljubljani: četrtek, 2. junij

@Razgibajmo Ljubljano

Urnike vadb in dogodkov preverite na
www.razgibajmoljubljano.si

Program sofinancirata

Leta 1955 je imelo društvo 30 članov, 21 članic, 12 mladincev, 6 mladink in 24 pionirjev. Delovati je začela občinska Gasilska zveza Rudnik, ki je zajemala društva Lavrica, Škofljica, Orle, Rudnik in Barje, v kateri so člani društva zasedali vodilne funkcije, pa tudi sedež zveze je bil na Barju. Pri letnem pregledu stanja je društvo zasedlo 1. mesto v mestni gasilski zvezi. Člani so se začeli povezovati s terensko organizacijo Rdeči Križ in kot odborniki sodelovali v občinskem ljudskem odboru in drugih družbenih organizacijah. Operativno delo čete je bilo leta 1956 organizirano v dva oddelka, ta pa v desetine. Na krajnem tekmovanju v Domžalah so člani dosegli 1. mesto, društvo pa je tega pridobilo tudi novo gasilsko vozilo cisterno.

Leta 1957 je delovala povečana Občinska zveza Rudnik, ki se ji je priključila Občinska gasilska zveza Ig in leto kasneje še druga društva iz Občinske gasilske zveze Borovnica in leta 1960 še Občinska zveza Velike Lašče. Predsednik občinske zveze Rudnik je bil Franc Vrbinc, poveljnik pa Ivan Vrbinc.

Člani so na dan proslave ob 35. obletnici nastopili s simboličnimi prostimi vajami. Parada je bila zelo veličastna, v povorki je sodelovalo kar 400 članov in članic v uniformah in narodnih nošah, društvo pa je tudi razvilo svoj prapor. Leta 1958 se je društvo povežalo s solo in mladina se je lahko seznanila z gasilskim delom, cilji in nameni gasilstva. Člani so se v letu praznovanja 100. obletnice gasilske organizacije na slovenskem leta 1969 udeležili vseh proslav tega velikega jubileja, pridobili pa so tudi novo gasilsko vozilo za prevoz moštva IMV z motorno črpalko Rosenbauer, ki je močno povečalo udarno moč društva in pripravljenost za akcije. Člani društva so leta 1970 obnovili gasilski dom in kupili agregat, ki je pripomogel k še večji učinkovitosti. Ob praznovanju 50. obletnice obstoja društva, je bila organizi-

rana veličastna povorka, ki je krenila od zdravstvenega doma na Rakovniku po Dolenjski in Peruzzijski cesti do gasilskega doma na Barju, kjer je stala častna tribuna. Na proslavi je bilo prevzeto novo kombinirano vozilo znamke TAM 5500 s 3000 litrov vode in za prevoz 7 članske ekipe, kar je še dodatno povečalo operativno sposobnost društva.

Leta 1976 je bila prvič organizirana ženska desetina pionirk, ki je na tekmovanju na Taboru dosegla 2. mesto. Dolgoletnemu funkcionarju in ustanovnemu članu društva Ivanu Vrbinu so se člani ob praznovanju 55. obletnice obstoja zahvalili za njegovo nesebično in požrtvovalno delo. Leta 1977 je društvo dobilo novo gasilsko vozilo znamke TAM T60 za prevoz moštva in opreme, ki je povečalo možnost uspešne obrambe pred požari in drugimi nesrečami. Leta 1982 je bila najbolj pomembna proslava ob 60. obletnici obstoja in delovanja društva. V naslednjih nekaj letih je potekala obnova doma, leta 1989 pa je gasilski dom dobil tudi sodobno centralno kurjavo. Leta 1988 so se člani poslovili od Ivana Vrbinca, častnega predsednika društva in dobitnika najvišjega gasilskega priznanja »Matevža Haceta«.

V času osamosvojitvene vojne za Slovenijo leta 1991 so bili vsi gasilci pripravljani za morebitno posredovanje, nekateri pa so tudi sodelovali. Leta 1992 so člani proslavili 70. obletnico delovanja društva. S pomočjo občinske gasilske zveze je društvo z zamenjavo starega vozila TAM 5500 pridobilo sorazmerno sodobno gasilsko vozilo cisterno znamke FAP Mercedes s 5000 litrov vode, ki je bil predelan iz Petrolove cisterne za prevoz kurilnega olja. Z adaptacijo bivšega hišniškega stanovanja je društvo dobilo še sejno sobo in priročno mini kuhinjo. Leta 1994 je društvo uspešno izvedlo tekmovanje članov in pionirjev.

Leta 1995 je bila razpuščena Gasilska zveza Ljubljana Vič – Rudnik, ki je delovala 35 let in je zajemala velik del jugozahodnega dela Ljubljanske kotline, območje Velikih Lašč in del Polhograjskih Dolomitov. Pojavljala se je vrsta problemov v zvezi z organizacijo na področju požarne varnosti. Nova Gasilska zveza Ljubljana je združila 35 PGD in 3 PIGD. PGD Ljubljana Barje se je

skupaj s PGD Kozarje, PGD Brdo, PGD Ljubljana Vič, PGD Ljubljana Trnovo, PGD Ljubljana Rudnik in PIGD Ilirija in PIGD Tobačna uvrstilo v sektor Vič.

Leta 1997 je društvo obeležilo 75. obletnico društva. Proslave s parado se je udeležilo 140 ljubljanskih gasilcev, vodstvo gasilske zveze Ljubljana in drugi gosti. Na proslavi so člani uradno prevzeli novo kombinirano gasilsko vozilo znamke VW Transporter za prevoz moštva in razvili nov društveni prapor. Društvo je kupilo tudi IFEX napravo za impulzivno gašenje in lažje gasilske plašče, od gasilske zveze je prejelo dve radijski postaji in dva izolirna dihalna aparata, od krajevne skupnosti Barje pa čoln z motorjem. Leta 1998 je društvo v orodno vozilo TAM T60 vgradilo visokotlačno črpalko z rezervoarjem za vodo, ki je bila namenjena za gašenje požarov v naravi. Za prevoz kompletnega orodja in opreme za trodelni napad so kupili prikolico za prevoz motorne brizgalne. Ker je Gasilska zveza Slovenije uvedla enoten program evidenc imenovan GAS2000, je društvo kupilo nov osebni računalnik s tiskalnikom. Za primerno vzdrževan gasilski dom pri ocenjevanju v kategoriji domov zgrajenih do leta 1930, je društvo doseglo 1. mesto.

Člani so leta 1999 organizirali sektorsko vajo »Rakovnik 99«, na kateri so sodelovala vsa društva sektorja in je bil prikazan postopek gašenja in reševanja ponesrečenih ob železniški nesreči. V letu 2002 je potekala celotna obnovitev zunanosti gasilskega doma. Na pročelje doma je bila postavljena slika sv. Florjana z motivom koliščarjev iz našega gasilskega prapora, katere botra sta bila Gašper in Barbara Bedenčič. V istem letu je društvo kupilo novo gasilsko vozilo cisterno znamke Renault Midlum z oznako GVC 16/25, ki je bilo na dnevu Oddelka za zaščito in reševanje mesta Ljubljane predstavljeno kot primer sodobnega gasilskega vozila. Vozilo je v uporabo na proslavi ob 80-letnici ustanovitve društva predala tedanja županja mesta Ljubljana Vika Potočnik.

V čast dolgoletnemu članu in predsedniku društva, predsedniku Mestne gasilske zveze Ljubljana ter prejemniku najvišjega gasilskega priznanja »Matevža Haceta«, Francu Vrbinu, ki je preminul leta 1996, je bil s pomočjo Gasilske zveze Ljubljana organiziran pogreb, ki se ga je udeležilo preko 270 gasilcev, 24 praporov in veliko gasilskih vozil. Prisotni so bili najvišji predstavniki gasilstva v Sloveniji.

Leta 2010 je društvo kupilo novo gasilsko vozilo znamke MB Sprinter 315 CDI za prevoz moštva, na slovesnosti ob prevzemu vozila pa je bila odkrita tudi spominska plošča v čast Ivanu Vrbinu, ki je bil tudi ustanovitelj prve naraščajniške desetine na Slovenskem. V počastitev jubileja 90. obletnice obstoja društva je bila leta 2012 organizirana proslava v prostorih osnovne šole Oskarja Kovačiča.

Leto 2014 so zaznamovale naravne nesreče, in sicer žledolom ter poplave v tujini in doma, leta 2015 pa je potekala obnova notranjosti doma. Društvo je leta 2017 kupilo avtomatski eksterni defibrilator, nova zajemalna nosila in nekaj druge gasilske opreme.

Po več kot 20. letih vodenja društva, ki ga je prevzel po smrti svojega očeta, je predsednik Tomaž Vrbinc leta 2018 predal vodenje mlajši generaciji. Člani mladine so se odzvali na pova-

bilo Radia Slovenije in sodelovali v oddaji Gimnasium, kjer so predstavili delo mladih gasilcev ter ponovno leta 2021 v oddaji Hudo. Lansko leto je društvo pridobilo nov tablični računalnik za nov sistem aktiviranja, prenovljena je bila klubska soba, člani in mladina pa so prejeli nove delovne obleke. Organiziran je bil dan odprtih vrat društva, kjer so imeli več predstavitev in točk, društvo pa je organiziralo tudi delavnice za občane na temo prve pomoči, potresov in požarne preventive. Ob koncu leta 2021 je bilo v društvo včlanjenih 65 članov in članic, 15 pionirjev in 8 mladincev.

Barjanski gasilci skrbimo za varnost krajanov in okolice in smo vedno pripravljeni priskočiti na pomoč in posredovati ob nesrečah. Od ustanovitve leta 1922 do danes je bilo s strani operative opravljenih več sto intervencij. Društvo ima od nekdanjega večjih rajonov v gasilski zvezi Ljubljana in člane, usposobljene za hitro posredovanje. Barjanska četa se je večkrat reorganizirala, skozi čas pa je članstvo naraščalo in padalo. Člani smo usposobljeni za gasilsko delo, rokujemo z vedno modernejšo opremo in skrbimo za gasilski dom. Stalno se izobražujemo, se udeležujemo različnih vaj in tekmovanj in sodelujemo z drugimi organizacijami tako na področju varstva pred požarom, naravnih in drugih nesreč kot na področju kulture, športa in drugih lokalnih zadev.

Pohvala vsem članom in članicam, krajanom in krajkam, podjetjem, zavodom in drugim organizacijam, občini, četrtni skupnosti, gasilskim zvezam, prostovoljnim gasilskim društvom, Gasilski zvezi Slovenije ter vsem drugim posameznikom in posameznicam za sodelovanje in podporo prostovoljnemu gasilskemu društvu Ljubljana Barje. Naj društvo živi še vsaj naslednjih 100 let.

Vabljeni na osrednjo ljubljansko gasilsko proslavo ob praznovanju 100. obletnice delovanja našega društva, ki bo potekala dne 27. avgusta 2022. S svojo navzočnostjo boste podprli in izkazali naklonjenost do našega humanitarnega dela in prizadevanja usposobiti se do največje mere, da bo varnost sokrajanov v vsakem trenutku zagotovljena.

Vzajemnost, solidarnost, pomoč!

Avtor: Neža Čop

Pozdrav je prvi korak iz naselja v skupnost

V Rudniški četrtinki namenjam prostor krajanom, ki izstopajo zaradi svojega dela, ustvarjalnega navdiha, pozitivnega vpliva na okolico, v kateri živijo ali ustvarjajo... Tik pred iztekem še enega mandata smo se v uredniškem odboru odločili dati besedo enemu najbolj prepoznavnih obrazov z domačim naslovom v naši četrtini skupnosti. Zoran Janković – župan Ljubljane in Rudničan - nas je sprejel v Mestni hiši. Skozi pogovor, v katerem je jasno dal vedeti, da ni nekdo, ki s časom ravna kot da ga ima na pretek, nam je razkril, kaj v tem prostoru med Golovcem in Barjem ga najbolj navdušuje. In spotoma razodel tudi nekaj ključnih večjih načrtov, ki so jih že ali pa jih bodo začeli uresničevati že v kratkem.

Se spomnite, kdaj ste prvič prišli v ta naš del Ljubljane, v četrtino skupnost Rudnik?

Seveda. Zelo dobro se spomnim. Pred 50. leti, leta 1972, ko sem začel hoditi z dekletom, ki je danes moja žena. Dolina, kjer živimo z družino, se mi je že tedaj zdela nekaj posebnega. Z vseh strani obkrožena z gozdom, prepredena s potmi za sprehode... In še nekaj mi je padlo v oko in to že takrat, ko sem bil mlad, vsi vrtovi so bili zelo lepo urejeni.

Se vam zdi pomembno, da je okolica hiše urejena?

Seveda! Urejenost hiše kaže na to, kakšen odnos ima človek do

Slika Tima Zrimška, nekdanjega učenca OŠ Oskarja Kovačiča visi na vidnem mestu v županovi pisarni, foto: Katarina Šinkovec

urejenosti širše okolice torej mesta. Težko si predstavljam, da nekdo, ki ima doma pometeno dvorišče, pride v mesto in vrže na tla cigaretni ogorek. Če si urejen, si urejen povsod.

Kako pa se je ta del Ljubljane spremenil v tem času?

Ljubljana se je v 50 letih skoraj popolnoma preobrazila. A če pogledamo že samo 15 let nazaj, lahko opazimo velike spremembe na številnih področjih, od športa, šolstva, kulture... Eden prvih projektov iz tistega časa je prenova osnovne šole Oskar Kovačič, ko je bila ravnateljica gospa Klavdija Birska Marn. Na dogodek me prav vsak dan spomni slika vrat v Križankah, ki jo imam obešeno v pisarni ob delih naših priznanih slikarjev. Dobil sem jo kot darilo od otvoritvi prenovljene šole in bila je brez podpisa. A nekaj me je gnalo, da sem poiskal avtorja, ki je takrat obiskoval osmi razred, da se je naknadno podpisal na svoje delo. Danes pa je Tim Zrimšek, avtor te slike, že mladenič, ki je končal študij arhitekture. Res srčno darilo.

foto: Uroš Hočevar

Pa se vrniva na spremembe, ...

Četrtna skupnost Rudnik je bila vedno zelo aktivna in moram izpostaviti, tudi vedno zelo spoštljiva do drugih. Razteza se ob Dolenjski cesti, za katero trdim, da je še vedno najbolj prijazna vpadnica v mesto. V konicah promet le redko obstane. Imam 8 do 12 minut vožnje od doma do garažne hiše Kongresni trg. A v kratkem bo Dolenjka šla v prenavo, ker jo bomo celovito prenovili in uredili kolesarsko stezo. Ne gre za preprost projekt, glede na to, da je veliko ograj in hiš zelo blizu ceste. Jurčkova bo tudi dobila novo podobo, zapri bomo kanale, uredili pločnike, kolesarsko stezo.

V veliko veselje je začetek ureditve lžanske ceste, prenavljamo Črnovaško, stara šola tudi čaka na pridobitev gradbenega dovoljenja... Pa še bajer pod Golovcem, ki je zdaj res lepo urejen. Tako kot mora biti. In nad bajerjem je že v načrtu dom starejših občanov oziroma stanovanj. Si sploh lahko predstavljate lepšo lokacijo od te? Popolni mir, pod gozdom, ob vodi... Na drugi strani pa tudi če zelo počasi hodiš, potrebuješ 5 minut do avtobusne postaje ali postajališča bicikelj. Tukaj je še trgovsko središče Supernova, ki je uresničilo veliko razširitev in ima urejeno veliko parkirišče, tam je v načrtu še železniška postaja za hitrejši prihod v mesto. Potem so tu novogradnje na Jurčkovi cesti, novih 300 stanovanj, skupaj pa preko novih 600 stanovanj na različnih lokacijah. Čakamo tudi na dokumentacijo za nov vrtec na Galjevici.

Kaj sodi med največje izzive v naši četrtini skupnosti?

Največji izziv? Ureditev celotne kanalizacije! Kanalizacija je urejena na Rudniku, Golovcu,... Na Zgornjem Rudniku so nas upočasnili sosedski spori, tudi na Peruzzijevi se soočamo z enim izzivom, končali bomo z deli na Barju, lžanski cesti, Črni vasi... Tako bo ob koncu projekta Čisto zate kanalizacija končana prav povsod v področju od Barja do Golovca. In to je velik dosežek. Ko sem prišel na Rudnik, smo imeli greznico. Vsi so jo imeli. S tem projektom ukinjamo 6400 obstoječih greznic v Ljubljani, Medvodah in Vodichah, ki ležita gorvodno in se odpadne vode stekajo v Ljubljano.

V čem se razlikujemo od ostalih četrtnih skupnosti?

Vsaka ima nek svoj značaj... ta naša skupnost je na eni strani omejena z vpadnico, na drugi z železnico... Imamo barje, gozd, življenje v individualnih hišah in na drugi strani v večstanovanjskih stavbah. Zelo je raznolika in razgibana, bi lahko rekel. Razlike zagotovo so, a me hkrati tudi veseli, da je nemogoče zaznati, kje so meje, ne samo med mestnimi četrtinami skupnostmi, ampak tudi med našo četrtino skupnostjo in Škofljico, recimo. Ko se povzpneš na Orle. In prav je tako. Pomembno je predvsem, da se ljudje poznajo med sabo. Če vzamemo recimo PST, tam se vsi sprehajalci pozdravljamo. In ko smo ravno pri PST, to pot moramo ohraniti, zato v njeno vzdrževanje in osvežitve vlagamo veliko.

V četrtini skupnosti se še vedno soočamo z izzivom, da krajan ne razumejo čisto naše vloge. Kako bi krajanom razložili namen ČS?

Četrtna skupnost je tista, ki mora prva zaznati problem. Vsakega lahko nekaj moti, recimo, da nekoga moti hrup. Nekdo drug lahko meni, da bi v ulici morali narediti grbine... A se ob tem ne

Župan na dogodkih v četrtini skupnosti Rudnik, foto: Tilen Šinkovec

sprašuje, kaj bo nekomu drugemu pomenila ta grbina. Recimo povzročila dodaten hrup... Opisujem dokaj klasičen problem. No, četrtna skupnost je tista, ki oceni realnost problema. V četrtini skupnosti namreč delujejo ljudje z raznolikimi izkušnjami in lahko objektivno ocenijo resnost težave.

Kdaj pa naselje preraste v skupnost? Kaj je tisto lepilo, ki iz stanovalcev naredi sokrajane, sosedo, prijatelje...?

Čim več druženja. Včasih je bilo povsem običajno, da smo skupaj čistili sneg. Te navade so se malo opustile. Zato so zelo pomembne čistilne akcije. Ko skupaj čistiš, tudi veliko težje odvržeš smeti na tla. Potem so tu še razni dogodki, Dan četrtne skupnosti, recimo, ko društva predstavijo svoje dejavnosti. Ljudje se žal ne poznamo več, a se moramo angažirati in navezovati stike. Spomnim se, ko so me na ulici Andreja Bitenca povabili na otvoritev ulice. Na travniku v bližini so želeli narediti piknik. In sem rekel, naredite ga na ulici, zaprite jo. In na koncu so se mi zahvalili, ker je bila to odlična ideja in so se zaradi tega med seboj končno spoznali staroselci in novoselci.

Zavedati se moramo, da živimo skupaj in da je treba ob tem spoštovati vse različnosti. Potrudimo se pomagati sosedu, ne pa odmagati. Za začetek je dovolj, da se pozdravimo.

Imate na domačem koncu najljubši kotiček, kotiček s pravo posebno energijo?

Golovec. Tam je ta posebna točka, pri prvi klopki ob moji poti od doma, tik preden stopiš na PST. To je najtoplejši del Ljubljane – tam se radi usedemo, pogledujemo na Barje... Že kot mladenič sem imel rad točno ta del. Še ko sem hodil k puncu samo na obisk, sem si tam želel imeti hišo. Zakaj? Ne vem. A tam je ta klopca, okoli katere so zdaj na novo zasajena drevesa, saj je stara polomila žled. In tam blizu je en majhen vrtiček za rožice, ograjen samo s trakom... Toplejšega konca ne poznam.

Meni je tu res lepo. Prav nobene potrebe po dopustu izven Ljubljane nimam. Lepo je zjutraj, ko grem od doma. In prelepo zvečer, ko se vračam. Veste, ko me kdo vpraša, če bi se selil, jaz vedno odgovorim enako: svojo lokacijo bom samo še enkrat menjal (smeh).

Napisala: MP

OŠ OSKARJA KOVAČIČA

Matematika združuje

Štirinajsti marec je znan kot dan števila π (beremo: PI). To je znamenito matematično število, ki se skriva v krogih (verjetno se spomnite formule za obseg kroga $o = 2\pi r$) in ima neskončno decimalok, ki se nikoli ne začnejo ponavljati.

Najbolj znani sta prvi dve decimalki 3,14 – kot je tudi angleški zapis datuma 14. 3.

Unesco je ta dan leta 2019 razglasil za Mednarodni dan matematike, ki je letos potekal pod geslom »Matematika združuje«.

Logotip Mednarodnega dneva matematike.

V ponedeljek, 14. marca, smo pripravili skupno prireditev, ki je potekala na OŠ Prule. V pripravi na prireditev so učenci pisali in risali na šolske table in sporočali, kako razumejo geslo »Matematika združuje«.

OŠ Prule je vsaki sodelujoči šoli poslala tudi π -jev paket presenečenja, v katerem je bilo kodiranih nekaj dejstev o številu π , ki jih učenci še niso poznali. Ugotoviti so morali ključ za kodo in rešiti uganke. Lepo je bilo videti, kako so napenjali možgane, iskali različne rešitve, si izmenjevali ideje in ob tem neskončno uživali.

Kot dokaz, da matematika zares združuje, je nastala skupna pesem HaPI, za katero smo posneli tudi videospot. Ogledate si ga lahko na spletni strani šole (<http://www.ososkar.si/>).

Matematična tabla učencev 6. a razreda.

Osrednji del prireditve je bilo tekmovanje v recitiranju decimalok števila π . Vsako šolo so zastopali trije učenci. Zmagovalka je bila učenka naše šole, Brina Gradišar, ki je pravilno povedala kar 570 decimalok. Naj vam zaupamo skrivnost, da jih zna že skoraj dvakrat toliko.

Pred prireditvijo smo izvedli že šesto tekmovanje v recitiranju decimalok števila π . Letos je bila rekordna udeležba. Učenci so si poskušali zapomniti čim več decimalok in pri tem uporabljali različne tehnike pomnjenja. Nekateri so povedali 30 decimalok, nekateri 100 in najboljši učenci so jih povedali celo več kot 200. Prvi trije tekmovalci so si zaslužili za nagrado π -zgo.

Ali vas zanima, koliko decimalok si lahko zapomnite vi? Če želite trenirati svoj spomin, imate v nadaljevanju natisnjenih prvih nekaj decimalok števila π . Poskusite si jih zapomniti vsaj 20.

$\pi = 3,141592653589793238462643383279 \dots$

Tekmovalci v recitaciji decimalok števila π na OŠ Oskarja Kovačiča (od 6. do 9. razreda)

Naj vam zaupamo, da je trenutni državni rekord 10 123 decimalok, ki jih je lani povedal ljubljanski osnovnošolec. Fant jih je zbrano govoril več kot eno uro.

V prihodnjem šolskem letu si želimo, da se nam na tekmovanju v recitiranju decimalok števila π pridružijo tudi naši učenci od 1. do 5. razreda.

Andreja Verbinč,
učiteljica matematike na OŠ Oskarja Kovačiča

VRTEC GALJEVICA

Gregorjevo

V Vrtec Galjevica smo tudi letos obeležili Gregorjevo s spustom gregorčkov po Ljubljani. Na ta dan smo se skrbno pripravljali cel teden in iz naravnih materialov (lubje, listi, storži, palčke) izdelovali gregorčke. Da pa bi bil dan še toliko prijetnejši, smo v svojo družbo povabili babice, dedke, starše, strice in tete. Povabilu so se z veseljem odzvali in tako smo se v dopoldanskem času z roko v roki odpravili na sprehod skozi Botanični vrt do Špice. Tam smo izpustili naše gregorčke in opazovali njihovo pot. Na poti nazaj smo si bolje ogledali različne cvetoče rože v Botaničnem vrtu, ki jih otroci že zelo dobro poznajo. Medgeneracijsko druženje smo zaključili na vrtčevsem igrišču s pevskim nastopom otrok.

MEDGENERACIJSKO SREČANJE NA GREGORJEVO – LOKACIJA POT K RIBNIKU

Na lokaciji Pot k ribniku smo obeležili Gregorjevo tako, da smo v dopoldanskem času v vrtec povabili stare starše. Najmlajši otroci iz skupine Žabic so v spremstvu starih staršev odšli na sprehod v Botanični vrt, kjer so si skupaj ogledali znanilce pomladi in ribnik. Med potjo so prepevali pesmi o pomladi na koncu pa so se posladkali s piškoti in čajem. Malčki so za svoje stare starše pripravili še skromno presenečenje – s pomočjo vzgojiteljic so izdelali šopke pomladnega cvetja.

Otroci iz skupine Ribice so se s starimi starši odpravili proti Špici. Predhodno so otroci v vrtec izdelali Gregorčka, ki naj bi otroke popeljal po reki Ljubljani. Na poti od vrtca do Špice so otroci opazovali naravo, ptice ter srečevali druge otroke. Na Špici so se otroci pogostili s toplim čajem in piškoti, nato pa so skupaj s starimi starši zapeli tudi nekaj pesmi o pomladi. V reko Ljubljano so spustili Gregorčka in ga opazovali kako pluje proti Ljubljani. Najstarejši otroci skupine Račke so skupaj s starimi starši imeli delavnico, kjer smo iz odpadnih materialov izdelali ptice, katere sedaj krasijo posušeno drevo v atriju našega vrtca. Po delavnici smo stare starše povabili na sprehod do gozdne jase, kjer smo jim pripravili kratek program. Prepevali smo pesmi o pticah in pomladi. Ponudili smo jim tudi sadno malico ob kateri smo prijetno pokramljali ter lovili tople spomladanske sončne žarke.

Cvetje, okna, čebele

Prvi pomladni dan, mednarodni dan sreče, svetovni dan žab – 20. marec. Po hladni zimi brez snega, v dolinah hladna zemlja, podnebje brez dežja, - to je današnji dan. Zima je odšla, sadjarji in vrtnarji so skoraj opravili svoje delo (obrezovanje) in zimsko škropljenje je za njimi, drevesa so pripravljena, da oživijo in nas razveselijo s svojimi lepimi cvetovi in listi.

Kaj pa balkoni, terase, vhodi v stanovanja in hiše, vrtovi in atriji ter okenske police? Vedno znova pogrešam ideje in pobudo Turističnega društva Barje v sodelovanju z Ministrstvo za kmetijstvo, ki sta pred več kot desetletjem v naši četrti skupnosti ocenjevala urejenost hiš in njihovo okolico. Bilo je navdušenje, zanos in medsebojno tekmovanje. Okna, terase in okolica hiš je bila zares lepa, moč je bilo čutiti utrip estetike in veselja do okraševanja naših domov. Upam in želim si, da bi se to še kdaj ponovilo.

Tudi danes v tem hladnem času lahko lepo okrasimo naše domove. Na izbiri imamo polno trobentic, telohov, mačeh, katere lahko kombiniramo z zelenimi trajnicami ali grmovnicami. Pred vhomom v naše hiše in stanovanja nas bodo razveselile večje posode z zimzelenimi grmi ali malimi drevesi v kombinacijah tulipanov, zvončkov, resjem, krokusi ter mačehami. Barvne kombinacije so vedno lepe in jih uskladimo s fasado ali vhodnim portalom.

Po zimski okrasitvi s resjem in vejami borovca sedaj zamenjamo zasaditve z lepimi cvetovi mačeh, barvnimi trobenticami, ali telohi. Naša okna in terase bodo oživila v lepih toplih barvah, na katerih se bo naše oko razveselilo in odpočilo po turobni, hladni zimi.

POLETNA ZASADITEV

Po prvomajskih praznikih pa prihaja tople, celo vroč, sončni čas, ki prinaša drugačen pogled na naše okolje in prilagajanja rastlin prehodu letnih časov. Okna balkoni in terase zahtevajo v tem času popolnoma novo zasaditev. Pomembno je, da spremljamo stran neba, moč osonečenja ter temperaturne razlike. Pri izbiri rastlin vedno upoštevamo njihovo odpornost, zahtevnost vzgoje in naše osebne želje. Zelo odporne vrste pelargonij zahtevajo sonce in severovzhodno stran neba, prav tako pa veliko sončne toplote zahtevajo sivke, zelišča in smilji. Pri nakupovanju rastlin vedno upoštevajmo način in težavnost vzgoje rastlin. Posode, korita, lonci naj bodo primerne velikosti, da bodo imele rastline dovolj prostora za svojo rast in razvoj ter nas bodo tako lahko razveseljevale pozno v jesen. Posode, korita in lonci naj imajo vodni rezervoar, saj nam ta omogoča lažje zalivanje, rastline pa si tudi same odmerjajo vodo. Kombinacije sajenja v korita in lonce so moderne, vendar pa moramo zaradi agresivne rasti določenih vrst rastlin pri skupnem sajenju več rastlin upoštevati sledeče: podobno zahtevnost vzgoje in barvno raznolikost. Posode naj bodo dovolj široke in velike, material in barve naj

se ujemajo z okolico oken, terase ali portala vhoda. Zelo lepe kombinacije visokih, barvnih trav, petunij, pelargonij ter visečimi, pokravnih rastlin nam teraso ali okno približajo naravi.

KAKŠNI SO TRENDI

Vroč poletja z vetrom in hudimi nalivi nas spodbujajo k razmišljanju o drugačnih načinih zasaditev. Lepe modre, vijolične ali bele, dišeče sivke nam približajo vonj Sredozemlja in morja, odganjajo mrčes in komarje, zahtevajo pa vroče sonce in ne preveč mokro zemljo. Nova moderna zasaditev sivke, smilja in trav naredi korito, lonec ali atrij zanimiv in prijeten. Za zasaditev zelišč in dišavnih so terase, atriji pa tudi okna prijetne in uporab-

ne površine. V današnji kuhinji je dobrodošla tudi zasaditev svežih zelišč v manjših loncih ali koritih. Rožmarin, timijan, origano, šetraj, bazilika, meta in melisa so rastline, ki ne zahtevajo posebne nege, so hvaležne že za sončno lego in manjše odmerke vode. Danes imamo baziliko v mnogih vonjih in barvah in nam bo hvaležna, da jo kombiniramo z rdečimi, rumenimi, visečimi paradižniki – so odlična kombinacija za rast in uporabo.

ZELENJAVA IN CVETJE? ZAKAJ PA NE!

Spremenilo se je tudi naše življenje, čas virusa je spremenil naše navade, mnogi so spoznali, da je okolje, dom, parki in sprehajalne poti postali naše novo življenje. Teraso in balkoni so se spremenili v majhne vrtove. Mnogi so si zgradili visoke grede, postavili večje lonce, v katere so zasadili zelenjavo kombinirano s cvetjem.

Čudovit pogled na lepe paradižnike v kombinaciji z baziliko, papriko, feferoni, solato, kumaricami, blitvo različnih barv in drugo zelenjavo v kombinaciji z začimbami ter balkonski cvetjem (kapucinke). Lonci, posode, grede in zalivalni sistem nam omogočajo lažje delo, sveža zelenjava pa nam omogoča samooskrbo in priročnost.

V naši četrti imamo veliko vrtnarj in vrtnih centrov, ki s svojo dobro založenostjo prispevajo k dobri ponudbi. Okrasimo naša okna, terase, balkone, atrije in portale hiš. Pogled na prelepe rastline in njihova uporaba nas bo razveseljevala in osrečevala. Ne pozabimo, da nam bodo hvaležne tudi čebele,

saj brez njih ni življenja in tudi one hrepenijo po medovitnih rastlinah in lepih pisanih cvetovih.

Avtorica: Silvica Erlih

Darujte kri – rešite življenje

Najbolj plemenita dejanja so tista, s katerimi pomagamo drugemu. In krvodajalstvo, ki ima pri nas že dolgoletno tradicijo, zagotovo sodi med dejanja, s katerimi pomagamo sočloveku, še več, rešimo mu lahko življenje.

Večina nas morda nikoli ne bo potrebovala krvi, a zagotovo poznate koga, ki je tako izkušnjo imel. In to je tudi trenutek, ko se zavemo, kako zelo smo odvisni drug od drugega. Z darovanjem krvi namreč krvodajalci omogočajo sodobno zdravljenje. Ker krvi še ni mogoče umetno narediti, so bolniki in prejemniki krvi v celoti odvisni od krvodajalcev. Brez darovane krvi je ogroženo njihovo zdravje in pogosto tudi življenje.

Če torej ni krvodajalcev, ni krvi!

Kdo lahko postane krvodajalec

Kri lahko daruje vsaka oseba:

- med 18. in 65. letom starosti,
- ki tehta več kot 50 kg oz. je njen volumen krvi, izračunan na podlagi telesne višine in telesne mase, več kot 3500 ml
- ki je dobrega zdravja in počutja,
- ki ima vrednosti hemoglobina 135 g/l (moški) in 125 g/l (ženske).
- moški lahko kri darujejo na vsake 3 mesece,
- ženske pa na vsake 4 mesece

Kako postati darovalec

Krvodajalec lahko postanete tako, da se prijavite v spletno bazo krvodajalcev na spletni strani daruj-kri.si. Nato boste začeli prejemati povabila na krvodajalske akcije v bližini doma, ali pa se boste kar sami oglasili na mestih, kjer potekajo redne krvodajalske akcije.

V Ljubljani lahko kri darujete vsak delovni dan med 7.00 in 15.00 na Zavodu Republike Slovenije za transfuzijsko medicino Ljubljana na Šlajmerjevi 6.

Pred obiskom pokličite na: 051/389-270, 051/671-147 ali 030/716-796 in se dogovorite za uro prihoda.

Odvzem traja med 5 do 10 minut.

Dogodki v Knjižnici Prežihovega Voranca

Knjižnica Rudnik deluje brez posebnih pogojev vstopa in je ponovno odprta za vse uporabnike s ponudbo knjig, neknjižnega gradiva in časopisov.

Do 3. 5. se še lahko vključite v bralni projekt Mesto bere: preberete 5 knjig s seznama in sodelujete v nagradnem žrebanju za vikend paket za dve osebi v butičnem hotelu Sunrose 7 v Bohinju.

Začeli smo izvajati tudi prireditve in izobraževanja. Trenutno poteka 15-urna delavnica Film – od scenarija do montaže (5 srečanj).

18. 5. ob 17. uri vabimo otroke na ustvarjalno delavnico Dajmo jim vetra – letos obeležujemo 100. obletnico rojstva Ele Peroci, zato bo tudi ustvarjalna delavnica dajmo jim vetra posvečena njeni Muci Copatarici in iskanju prave poti do copatkov.

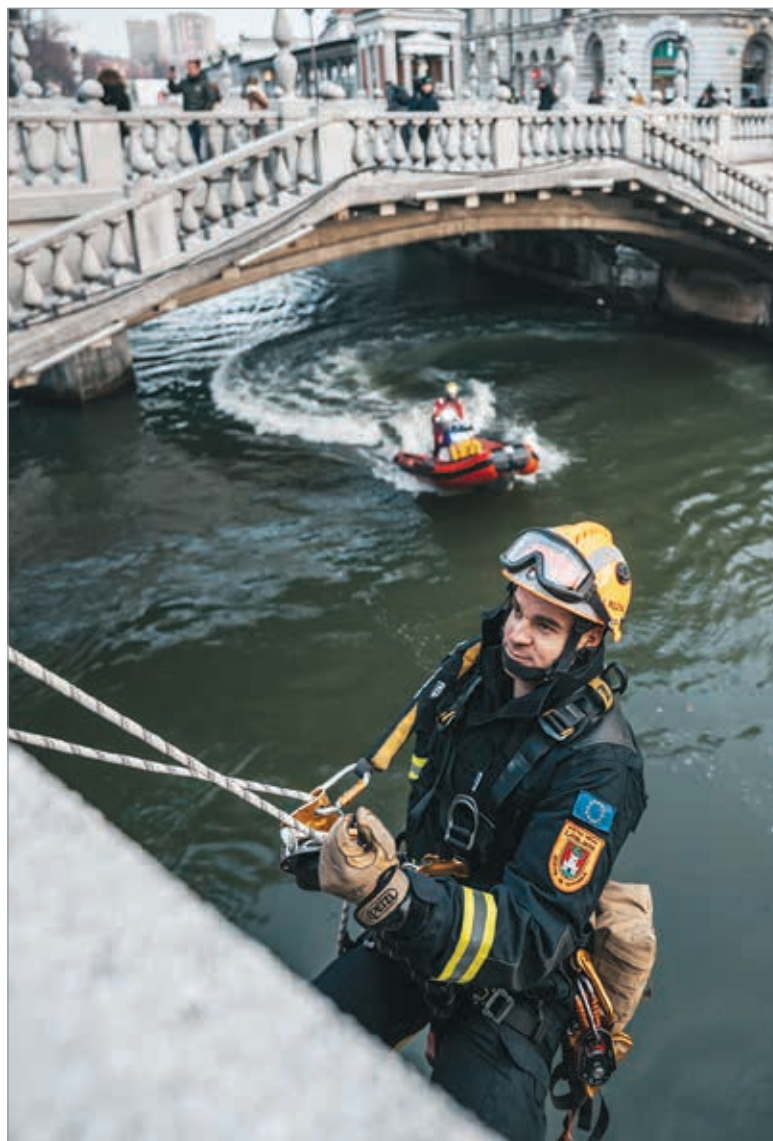
Pričakujemo vas vsak delovni dan med 8. in 19. uro (ob četrtkih od 12.30) ter ob sobotah med 8. in 13. uro s pestro izbiro branja. Prisrčno vabljeni, se vidimo med policami.

Šola zdravja

... vabi na jutranjo telovadbo na Livadi. Vsako jutro ob 7.30 se na igrišču Kajak kanu kluba Livada lahko razgibate ob strokovnem vodstvu sodelavcev Šole zdravja. Tako boste lahko dan začeli z dobrim občutkom, polni energije za nov dan. Organizatorji aktivnosti so letos pripravili že dve srečanja ob sončnem zahodu. Če si lažje utrgate kakšno urico časa v popoldanskem času, v prihodnjih mesecih spremljajte obvestila na fb strani ČS Rudnik, kjer bomo napovedali popoldansko-večerna srečanja telovadcev v Šoli zdravja. Udeležite se vadbe in naredite nekaj dobrega zase in svoje dobro počutje.

Gasilska brigada Ljubljana praznuje in vabi

Gasilska brigada Ljubljana je največja in hkrati najstarejša poklicna gasilska enota v Sloveniji. Ustanovljena je bila leta 1922, letos torej slavi 100. obletnico.

Ob tej priložnosti bodo organizirali vrsto aktivnosti. Prva v vrsti bo izvedba prikazne operativne vaje v soboto, 14. maja. Med 10.00 in 17.00 uro bodo na Prešernovem trgu in Tromostovju prikazali 5 samostojnih kompleksnih vaj - požar, prometna nesreča, reševanje na vodi, vrвна tehnika in nevarne snovi.

Obiskovalci si boste lahko torej ogledali, kako poteka zahtevno in odgovorno delo, ki ga opravljajo poklicni gasilci, in in opremo, s katero rešujejo življenja in premoženje. Naučili pa se boste tudi, kako ravnati v primeru nesreč in še pomembneje, kako se jim izogniti.

Vrhunec praznovanj pa bo v septembru. V četrtek, 15. septembra, ko pripravljajo tudi pravo gasilsko paradu.

Foto: Arhiv GBL

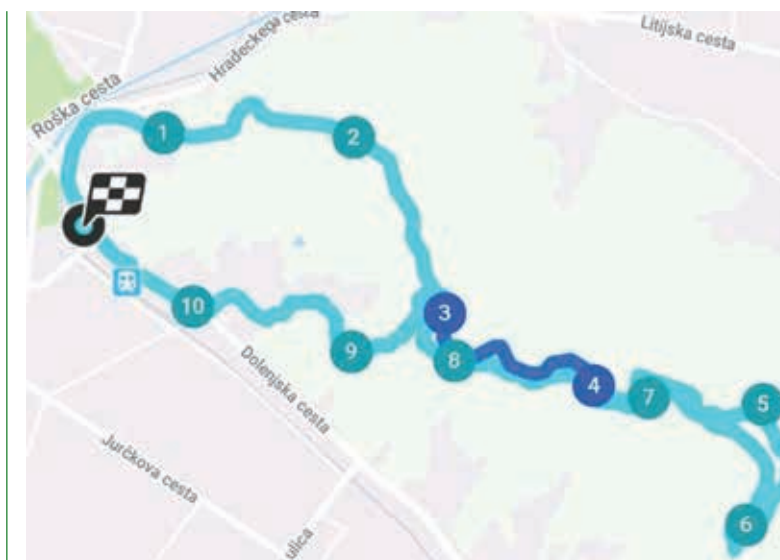
GOLOVEC

Nova tematska pot V gozd po zdravje

V okviru akcije Za lepšo Ljubljano je bila na Golovcu urejena nova tematska pot, poimenovana V gozd po zdravje.

Poskrbite za dobro počutje

V okviru projekta URBforDAN – upravljanje in raba urbanih gozdov kot naravne dediščine v podonavskih mestih - je na Golovcu, nedaleč od vstopne točke Rakovnik, urejena posebna krožna tematska pot V gozd po zdravje. Snovalci želijo z njo obiskovalcem mestnega gozda predstaviti blagodejne vplive mestnih gozdov na zdravje in dobro počutje. Pot je dolga približno 2,5 km in poteka po pohodnih poteh od Velikega bajerja na Rakovniku, mimo Astronomsko-geofizikalnega observatorija Golovec ter nazaj proti bajerju. Na sedmih lokacijah so na tablicah predstavljene dejavnosti in vaje, ki sproščajo, izboljšujejo čustveno stanje in razpoloženje obiskovalcev, vzpostavljajo pozitivno povezanost z naravo in spodbujajo samorefleksijo na trenutno stanje v življenju posameznika. Več o novosti najdete na: ljubljana.si.

Na novo označena Oskarjeva pot

Še vedno pa se lahko sprehodite tudi po Oskarjevi poti, ki je od nedavnega označena s QR kodami, ki vodijo do zemljevida. Krožna pot vodi mimo observatorija, po Italijanki mimo počivališča nad gostilno Jesih do križišča poti iz Štepanškega naselja. Tam se obrne nazaj, mimo kolesarskega parka do najvišjega vrha Mazovnik, nadaljuje mimo počivališča na Črni hrib in se spusti po poti do nogometnega igrišča. Nato pot prečka Dolenjsko cesto in se konča na Dolenjski cesti 20. Pot je dolga 10,64 km.

Foto: arhiv

brezplačne

Četrtna skupnost
Rudnik

Mestna občina
Ljubljana

BIORAZGRADLJIVE

VREČKE

za gospodinjstva Četrtna skupnosti Rudnik

Zakaj?

Ker želimo spodbuditi pravilno ločevanje odpadkov in zmanjšati količino nerazgradljivih plastičnih vrečk v zabojnikih za bio odpadke.

Kje dobite vrečke?

Na določenih lokacijah po ČS Rudnik. Lokacije in urnike delitve preverite na www.rudniskacetrtnika.si ali se za prevzem dogovorite na ČS Rudnik. Število vrečk je omejeno.

mol.rudnik@ljubljana.si, 01 428 03 45

program Malih del

Četrtna skupnost
Rudnik

Mestna občina
Ljubljana

VAŠE IDEJE ZA
MANJŠE PROJEKTE

v Četrtni skupnosti Rudnik

Predlagajte projekt

Osnovni pogoj je, da je zemljišče ali objekt, na katerega se dela nanašajo v lasti MOL in, da je izvedba del skladna z Občinskim podrobnim prostorskim načrtom (OPPN).

Predlagajte lokacijo

Na spletni strani www.rudniskacetrtnika.si je objavljen seznam del, ki so že odobrena za tekoče leto, vi lahko predlagate lokacijo.

mol.rudnik@ljubljana.si, 01 428 03 45

Pri realizaciji del smo vezani na določene predpise in smo finančno omejeni, zato vseh predlogov ne bo mogoče realizirati. Bomo pa vse predloge preverili, v letni načrt malih del bomo vključili tiste, ki bodo ustrezali vsem kriterijem. Predloge, ki ne bodo spadali v načrt malih del bomo obravnavali posebej.

